

**Megrendüléssel és mély fájdalommal búcsúzunk
tiszteletbeli elnöküinktől,**

Dr. Koncz Józseftől,
(1933. 06.16. - 2020. 03. 22)

**aki egyszemélyben a Szolnoki Bölcsődei Igazgatóság
nyugalmazott igazgató főorvosa és a Magyar
Bölcsődék Egyesülete tiszteletbeli elnöke is volt.**

Dr. Koncz József, 1933.06.16-án született Kállón. Vácott a Piarista gimnáziumban érettségizett, majd a 1958-ban a Szegedi Orvostudományi Egyetemen orvosi diplomát szerzett. Az egyetem után az orr - fül - gége klinikán 1962-ben szakorvosi képesítést szerzett. 1962-1980 között Szolnok város főorvosaként dolgozott. Munkaköréhez a bölcsődék mellett, a gyógyító megelőző alapellátás is hozzátartozott, majd később osztályvezetőjeként kialakította munkatársaival az iparosodó város orvosi ellátásának rendszerét, beleértve a különböző szakrendeléseket és az iskolavédőnői szolgálatot is. Mindemellett ebben az időszakban felépítettek 10 bölcsődét 700 férőhellyel, ami után 15 bölcsődében 964 férőhely működött a korábbi 264 férőhelyhez képest. 1980-ban létrehozták Szolnokon a Bölcsődei Igazgatóságot, amely országos modellként szolgált. Az új intézmény 1980. január 1-jén kezdte meg működését, amikor felépült a módszertani bölcsőde épülete, amelyben helyet kaptak a bölcsőde mellett a központi igazgatáshoz és a képzéshez, továbbképzéshez szükséges helyiségek. A Szolnoki Bölcsődei Igazgatóságnak 26 évig (2006-ig) nyugdíjazásáig volt igazgatója.

44 ÉV A BÖLCSŐDÉK SZOLGÁLATÁBAN

„EMLÉKEK SZILÁNKJAI”

(1962- 2006)

Dr. Koncz József 1963-ban az Egészségügyi Minisztériumban találkozott először Akócsi Sándorné, Ágnessel - akihez a bölcsődék felügyelete tartozott - nagy hatással volt rá. Akócsi Ágnes révén ismerkedett meg azokkal a személyiségekkel, akik a „KIS BOMI-BAN” a bölcsődei kutatásokat végezték: Dr. Polónyi Erzsébettel, Keresztúri Máriával, Kabainé Huszka Antóniával és Forrai Katalinnal, velük később is szoros kapcsolatot tartott.

Az 1970-es évek elején munkatársa, Zámbo Lajosné módszertani ajánlásaival - megalapozva a megyei módszertani bölcsőde munkáját -, 1973-ban beindították a városi módszertani bölcsődét. Ehhez igénybe vették Akócsi Ágnes és kutató társai segítségét. A BOMI felépítése után az új munkatársakkal is folyamatos volt a kapcsolata.

1971. májusában közreműködésével került megrendezésre Szolnokon az I. ORSZÁGOS BÖLCSŐDEI ANKÉT, amit felkérésre az akkori egészségügyi miniszter nyitott meg.

Az ankét segítette ráirányítani a figyelmet a bölcsődék munkájára és a fejlesztésükre. A kutatást végző szakemberek itt tárták a nyilvánosság elé az eddigi kutatások eredményeit. Az előadásokról utólag kiadvány készült (1986-ban), melyet ma is érdemes megismerni azoknak, akik eddig nem találkoztak vele. A II. ORSZÁGOS BÖLCSŐDEI ANKÉT 1978-ban, Akócsi Ágnes halálának ötödik évfordulója

tiszteletére, emlékülés keretében zajlott szintén Szolnokon. Majd a további ORSZÁGOS BÖLCSŐDEI ANKÉTOK: a III. 1982-ben Szegeden, IV. 1985-ben Debrecenben, V. 1988-ban Székesfehérváron, VI. 1991-ben Szolnokon lett megrendezve.

A BOMI szervezésével kapcsolatokat ápolt az NDK-val, Vietnámmal és Japánnal. A rendszerváltás után Angliával. Az angolokkal közös kutatásokban is részt vett. A BOMI mellett fontosnak tartotta, hogy Akócsi Ágnes halála után is szoros kapcsolatot tartson a minisztériummal.

Az 1980-es évek elején megjelent a fogyatékos gyermekek ellátásának igénye a bölcsődékben - a hatályban lévő rendelet mivel nem tette lehetővé - ezért minisztériumi kérésre vállalta Dr. Kardos Andorral (IV. kerület), hogy a bölcsődei integrált nevelés, gondozás kísérleti programját - anyagi támogatás nélkül – elindítják Szolnokon és Budapest IV. kerületében. Ebben a munkában segítőtje volt. dr. Korintus Mihályné, Reök György, Petrovics Józsefné. Később közösen új ellátási formák bevezetését javasolták a bölcsődékben, így: az időszakos gyermekfelügyeletet, a játszócsoportot, és a gyermekhotelt, stb.,

A kísérleti programot a BOMI tovább folytatta a minisztérium felkérésére. Szolnokon pedig a Városmajori úti bölcsődében - állami támogatás nélkül - 1986-tól biztosították a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását.

Tudományos előadásainak legtöbbjét fejlesztésekről, szervezeti változásokról írta, és adta elő önálló szerzőként, vagy társszerzővel tudományos üléseken – szervezési kongresszuson, közegészségügyi vándorgyűlésen, bölcsődei anketon és kongresszuson, megyei módszertani értekezleteken. Több mint 30 előadást tartott, mely nem került hivatalos lapban kiadásra. Nyomatásban egy dolgozata jelent meg a Népegészségügy c. folyóirat 1983. év 64. számában, melynek címe: „A Bölcsődei Igazgatóság szervezésének és működésének tapasztalatai.”

Dr. Koncz József, a bölcsődei érdekképviseleti szervek alapítója

Az **1989-ben** a szolnoki Bölcsődei Igazgatóság dolgozóinak közreműködésével előkészítette a **Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (BDDSZ)** csopaki alakuló kongresszusának összehívását, főtítkárnak Mester Jánosné, Juditot kérte fel. A szervezettség az alakuláskor 80%-os volt. A szakszervezetre akkor is szükség volt, hiszen az 1983-ban elkezdett - nem kellően átgondolt – bölcsőde bezárások a rendszerváltás után felgyorsultak, a bölcsődei dolgozók létbizonytalanságba kerültek. Bölcsődeellenes hangulat volt kialakulóban. Ideológiai megfontolásból is támadták a bölcsődéket.

Az érdekképviseleti munka során arra törekedett, hogy elfogadtassa a bölcsődék létének fontosságát, mint a családok gyermeknevelési támogatásának fontos eszközét.

A 90-es évek elején elindult bölcsőde bezárási hullámban Mester Judittal a szakszervezet égisze alatt és segítségével igyekeztek megnyerni, meggyőzni a képviselőket arról, hogy a költségvetésben nevesített bölcsődei normatívát kell biztosítani az önkormányzatok számára.

A bölcsődék szakmai önállóságának biztosítása érdekében a miniszter felkérésére megalapította a **Bölcsődei Szakmai Kollégiumot** (1990) - a minisztérium tanácsadó testületeként - , aminek elnökévé választották. A szakmai kollégium keretében, a bölcsődék meg tudták őrizni szakmai önállóságukat és egy ideig a BOMIT-is. Olyan fontos témákkal foglalkoztak, mint pl.: a fogyatékos gyermekek bölcsődei ellátása, a korai fejlesztés személyi és tárgyi feltétel rendszere.

A kollégium megalakulása után a BDDSZ-szel együtt fáradhatatlanul képviselte a bölcsődék ügyét, küzdött a bölcsődék bezárása ellen, illetve az intézményi finanszírozás megvalósulásáért. Sok küzdelem után sikerült elérniük, hogy 1997-ben a parlament megszavazta a bölcsődei normatívát az önkormányzatok számára.

A bölcsőde bezárások időszakában eredményes tárgyalásokat folytatott több önkormányzattal (pl.: Baja, Hódmezővásárhely, Jászládány), de legnagyobb sajnálatára Tiszaburán, és Salgótarjánban sem sikerült megakadályoznia a bezárást.

1996-ban - a szakmai kollégium minisztériumi megszüntetése után - **megalapította a Magyar Bölcsődék Egyesületét**, mint új szakmai érdekképviseleti szervezet, amely szervezet elnökévé választották.

Szinte az első feladatának tartotta, hogy a bölcsődék nagy egyéniségének emlékére és tiszteletére díjat alapítson. Az Egyesület elfogadta előterjesztését és döntött az **AKÓCSI DÍJ** alapításáról, melyet a kiemelkedő szakmai és szervezési munkát végzők részére lehet adni. Elnöksége alatt 47-en részesültek ebben a díjban, amelyet minden év január 26-án, Akócsi Ágnes születésnapján ünnepi választmányi ülés keretében adtak át. A gondozónők munkájának elismerésére **DÍCSÉRŐ OKLEVELET** alapított, melyet minden évben a szakmai kongresszus keretében adott át. Támogatta az első magyar Bölcsődei Múzeum alapítását, melynek átadása 2002. április 19-én történt a Józsefvárosi Nagytemplom utca 3. sz. alatti Bölcsődében.

Az Egyesület elnökeként elérte, hogy a bölcsődék magasabb vezetői pályázatának véleményezésében részt vegyen a szervezet. Kezdeményezője volt a kisgyermeknevelői szakirányú főiskolai képzés beindításának. Kezdeményezte, hogy a közoktatási és köznevelési törvény hatálya alá kerüljenek a bölcsődék, bár ezen elképzelését a szakma nem osztotta egységesen. Továbbá először Ő volt, aki kezdeményezte, hogy április 21-e a Bölcsődék Napja legyen rendeletben megfogalmazva.

Nyugdíjazását követően is aktív maradt. Rendszeresen eljár a BDDSZ üléseire, és kongresszusaira, amelyeken szakmai javaslataival segítette az érdekképviseleti munkát. Jubileumi rendezvényeken tartott visszaemlékezéseit a hallgatóság nagy örömmel és kiemelt figyelemmel és mély tisztelettel hallgatta.

2012-ben megalapította „A Szolnoki Bölcsődékért” emlékérmét - Pogány Gábor Benő készítette - amelyet központi ünnepségen ad át a város polgármestere.

2019-ben került kiadásra a **45 év Szolnok város szolgálatában** című könyve, Szolnok Megyei Jogú Város támogatásával, amelynek könyvbemutatója 2019. május 22-én volt Szolnokon.

Hittel és szeretettel végzett munkájáról írt Önvallomását, Szent Pál apostol Timoteushoz írt második levelének egy mondatával fejezte be:

*„A jó harcot megharcoltam, a pályát végig futottam, a hitet megtartottam.” **Kérem, hogy kövessenek!***

KITÜNTETÉSEI

- 1971 – Munka Érdemrend ezüst fokozata
– Hetényi Géza Emlékérem
- 1972 – Kiváló Pénzügyi Dolgozó
- 1975 – Az Egészségügy Kiváló Dolgozója
- 1976 – A Vöröskeresztes Munkáért kitüntetés „Arany” fokozata
- 1983 – Szolnok Megye Egészségügyéért „Durst János Díj”
- 1988 – A Szakszervezeti Munkáért kitüntetés, „Arany” fokozata
- **1993 – Szolnok Város Ezüst Pelikán Díja (Pro urbe)**
- 2002 – Pro Caritate díj
- **2003 – A Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt**
- 2005 – Akócsi Ágnes Díj
- Forrai Katalin emlékérem
- 2009 – A BDDSZ Díszoklevele
- 2010 – Szolnokért Emlékérem „Arany” fokozata

Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (BDDSZ) **Tiszteletbeli Elnöke Dr. Koncz József** - A BDDSZ 1997. november 11-12-én tartott III. kongresszusán, Balatonfüreden lett megválasztva.

A Magyar Bölcsődék Egyesülete **Dr. Koncz József** részére, 2007-ben az V. Országos Bölcsődei Kongresszuson **Örökös Tiszteletbeli Elnöki** címet adományozott.

ÜZENETE A JELEN ÉS A JÖVŐ NEMZEDÉKE SZÁMÁRA!

Fotó: vmfk.hu

Remélem az a múlt, amelyet én is képviselek méltó a megbecsülésre. Ezért talán, megszívlelendők azok az üzenetek, amelyeket ajánlok a jelen és a jövő nemzedéke számára:

- *Szeressék azt a munkát, amelyet vállaltak és érezzék hivatásuknak.*
- *Higgyenek abban, hogy munkájukkal jó ügyet szolgálnak.*
- *Egy vezetőnek pedig meg kell tudni győzni erről, mind a munkatársait, mind a döntéshozókat.*
- *A kitűzött célokat csak társakkal lehet elérni. Ehhez mozgósító erő és meggyőzőképesség kell.*
- *Tisztelni kell azokat, akiket magam mellé tudtam állítani, és bízni kell bennük.*
- *Hitelesnek kell lenni, mert csak akkor követnek őszintén.*

Betegsége rövid idő alatt legyőzte, 2020. március 22-én, 86 éves korában elhunyt Szegeden. Búcsúztatása - tekintettel a járványügyi helyzetre - később történik.

A bölcsődei szakma kiemelkedő és ismert egyénisége, elévülhetetlen érdemeket szerzett a bölcsődei hálózat fejlesztésében, a módszertani intézmények kialakításában, a gondozónők elméleti és gyakorlati képzésében. Főorvos úr embersége és szigora ma már felejthetetlen legenda sokak számára. Sokat követelt, de nem csak a szakembert, hanem az embert is látta munkatársaiban. Saját problémáinkkal is bizalommal fordulhattunk Hozzá, mindig számíthattunk jó tanácsára, segítségére.

A bölcsődék ügyéért végzett kiemelkedő munkásságát, tanácsait és emléket megőrizzük, tiszteletére, ősszel emlékkonferenciát szervezünk.

Szűcs Viktória

Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete

(Ezúton fejezem ki köszönetemet a családnak, jelen írás megjelentetéséhez való hozzájárulásukért és Vokony Évának az életúthoz biztosított szakmai anyag rendelkezésemre bocsájtásáért.)